

РкЦІ6(2-7а)
В-58

ИЗЬКО

ТЕОРГФЕМЕРЛ

ВУСПП

КОРОТКИЙ ПАСПОРТ КНИГИ

+

Шифр Рк 116(2-й), В58Інв. № 262.54 68

Автор Вишњевський О.

Назва Гідезії.

Місце, рік видання [Х], 1927.

Кількість стор. 50, [9] с.

-ві- окр. листів

-ві- ілюстрацій

-ві- карт

-ві- схем

Том _____ частина _____ вип. _____

Конволют

Примітка:

4.07.2003.

Монь -

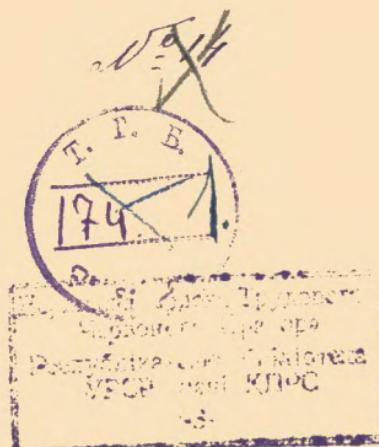

A522322

ПОЕЗІЇ

ВСЕУКРАЇНСЬКА СПЛІКА ПРОЛЕТАРСЬКИХ
ПИСЬМЕННИКІВ

1927

Перша друкарня АВУ.
Укрголовит № 2263.
1927. Зак. № 2051.
Тираж 3000 прим.

ПЕРЕДМОВА

Олекса Влизько—молодий комсомольський поет. «Поетом молодої снаги» почала вживати його критика. Як мало хто з наших поетів, уміє він висловлювати піднесення. Патетичні рядки бренять у нього без ніякої штучності. Високу лірику сміливо й природно О. Влизько чергує з гострим та метким дотепом. Його відомий «Сарказм» дав критиці легку й характеристичну формулу: «ми оспівуєм трохи не все, а найперш обминаємо будні!» Ці рядки було не раз цитовано з приводу тих чи інших естетичних творів... Всі свої теми О. Влизько насичує молодечим запалом, навіть такі споконвікові супокійні, як-от сонячний пейзаж:

Сьогодні сонце — тепле і просте,—
Отак схопив би яблуком у руку
І кинув геть на брижану розпуку
В холодний степ.

Тематика в поезіях О. Влизька складніша та її абстрактніша, як в інших молодих поетів. Поет уміє заглиблюватись у небуденні теми. Молодого Шіллера нагадує його монолог «Дев'ята симфонія». У цій поезії, присвячених праці поета («За всіх скажу», «Сантименталістам», «Поетові» й інші), О. Влизько переймає в Павла Тичини

одну з його найулюблених тем і з успіхом розвиває, байдорячи друзів пролетаріату, бичуючи байдужих і ворожих.

З великим святковим захопленням і рівночасно з теплою іронією закликає т. Влизько всіх трудящих до буденної праці («романтика буднів»!):

Доволі ж, люди ї люденятка,
Шукати мрійної мети! —
Зодягнем сонячну краватку
І будем будніми іти.

Захоплення, поєднане з інтелектуальним зачаруванням і завжди перейняті сміхом — іронією чи сарказмом, — таке загальне враження від лірики О. Влизька. Тимчасом йому ще бракує конкретних міських вражень (його описові поезії темами здебільшого селянські) і взагалі рівноваги між конкретним та абстрактним. Звичайно, молодий поет ще не встиг подолати всіх на нього впливів, і не завжди його голос однаково впевнений.

Але він увесь од сучасного і в майбутнє, і молоді пролетарська поезія має в ньому одного з найкращих виразників.

Редакція

*Крови б, крови і сили відверцем
Святою гором понести до нас!..
Якби можна помножити серця,
Я помножив би тисячу раз!*

*І роздав би, роздав би, роздав би,
Як проміння моєї снаги,
Так, щоб світ загорівся, і став би,
І розбив би старі береги!*

ТРАВЕНЬ

I

А сонде — плином, сонде — вгору,
Де над селом блакитний сон . . .
У дядька Сави на оборі
Вже й хлопчик босий:
— Вітрогон! . . .

У небі ластівки й синиці, —
Упали тінами на гін.
Немов здалекої дзвіниці
Розсипавсь їх веселий дзвін . . .

За хутором тихенько хрестить,
Переглядає межі млин:
— Хай пощастиль вам гордо нести
Безмежних пив колосний плин!

II

Весняний день (і син зелені).
У серді радість день зобгав . . .
Примуржено з туману
Ленін —
Кудись далеко між отав.

А в місті — співи й легіони:
— Гради, робітнику, як шквал!
Старому світові — колони
Твоїх морів, — дев'ятий вал!

III

На вулиці крізь двері - шлюзи
Горіння горнів золоте!
Хай з кожної синявки - блузи
Кремезний велетень росте!

Шуміте маками, прапори,
На плоцах - бруках і ланах!
Сьогодні ми співаєм хором,
І нам підспівує весна!

IV

В нудні, закурені віконця —
Доволі буде виглядати !
Хтось там,
Хтось десь,
А ми на сонці,
Як грімна золота орда ! ..

Хіба ж не бачиш, знову Травень,—
Гарячий Травень в еС - еР - еР ! ?
Чи ж так було із давніх давен,
Як є оде у нас тепер ! ?

ФРАГМЕНТИ

I

Замокли дзвони шестерень
Нід корчами крантів і бантий
І лунко стукають куранти:

Хай плине
день!..

Хай плине
день!..

Димар далекий крізь туман
Вже сондю руку перетискав,
І ліпить радісно хлопчисько
Веселі гасла на паркан...

Так рідно, просто й тепло,— ну,
Чи серде в грудях, чи пороги,
Що клякотять!?.

Нехай дороги
Залізно зійдуться
В одну!

Сьогодні рушиться закон
Старого щастя і любові!..
Прольотами мостів здіймаєм грізні брови,
Щоб з гулом перейти останній Рубікон!

Сьогодні щастя в нас,
Що ми усі —
Брати,
Сьогодні в нас любов.
До праці і до сонця!..
... Ламайте шкельдя і віконця
Або не застуйте іти,

Старі
Залузані,
Похилі,
Що дні любили, мов псалом!
Летим із ревом на пролом!
Клоніться
сили!

Хай буде Травень знаком вам
Дрібноти вашої і грязі,
А ми рівняєм шерег м'язів,
Щоб знов робить за зламом злам!

... Так рідно, просто й тепло — ну,
Чи серде в грудях, чи пороги,
Що клекотять?

Нехай дороги
Залізно зійдуться
В одну!..

... Замовкли дзвони шестерень,
Під корчами краятів і бантин,
Але,

Хай стукають куранти:
Останній зламів
плинє
день!..

II

Спадають сонячні вітрила,
Лунають марші по гаях...
Юрбо, юрбо золотокрила,
І я лиш часточка твоя!

Твої пісні, твої знамена,
Вони й моє, моє, моє!..
... Не віщухне сонце на раменах
І серде розум не проп'є!

III

Капає золотом сонце на обрій,
Рветься у скверику вечір на ключя...
— Юнко! — Чому ти так дивишся в очі?
Чом де вони і знайомі і добри?
Вибухом — серде! — (Чом би не Мавзер!)
Сказано ясно і сказано просто
(К чорту поему про Аріосто!):
— Любий товаришу! — З Травнем!
... Павза - а ...

IV

Натріпотілось серце вщерть,
За цілий день любови й сонця.
Воно в блакитній ополонці
Вже полетіло шкереберть...
І вечір в блисках шестерень
Крізь вікна цеху впав під крантом...
І знову стукають куранти:

Линь
день...

Линь
день...

Линь
день...

ЖОВТЕНЬ

I

Бурхливий Жовтень у чернозем
Піснями - маршами заграв.
Жбурнув гарячі гасла - грози
На тепле золото заграв.

І ось для руху мало місця
Сердям бунтарським козарюг...

Лети, розсипся, злате листя!
Розвійся, біль од кленів - клюг!

Хіба ж де осінь? — Хто - зна, осінь?
А може й ні! — Усе одно,
Бо ми бо велетні і досі
Шумуєм сміхом, як вино!..

Корогва наша — малинова,
І сила наша молода,
І безліч наша — первісткова,
Як нерахована орда!

ІІ

Жовтень! Сонце! Грона винограду!
Впіся, впіся, кужіль золотий!
Ми ідем веселі на паради,
Міліони — сестри і брати!

Дзеленчать в хатах шибки од кроку,
А на призьбах — радісні діди...
День такий гарячий сонцеокий,
День, як ми, зухвало молодий!

Все, як ми — гаряче і веселе,
Стугонить в безкраї береги!
Ну і дива! — Леле, рідна леле,
Скільки в нас одчайної снаги!

Скільки в нас одчайного буйння,
Молодецтва буйного принад!..
Хто там глянув лячно з - під шаркання?!

Ми ідем веселі на парад!

ЛЕНІН

Одна за одною спішать і щезають хвилини...
І зморшки напружують хвилями горде чоло,
І очі, як леза, — здається, присерви до стінки
І раптом прозлуються усмішкою, сонцем, теплом.

Рука, як рука. — Чоловіча, робоча, смаглива.
— Робити невтомно, нестримно, хоч ділу добу!
А літери — тук: — Індонезія, Індія, Ява!
— Доволі знущання... Дорогу, дорогу рабу!...

Зашпленена пара, жилетка. Побиті ботинки.
Краватка на боді. — Звичайна фігура. Ну, да!...
Та гостро і чітко — нестримні маленькі хвилини...
... Навіщо ботинки?.. А людство? Комуна?

Мета?

Над вечір. — У дома. — Один. — Телефон. —
Установа.
— Надіє?
— Я знаю! — Голодний! — Там каша, —
бери!

Хвилинка, чи дві — пообідав. А далі, а знову:

— За прадю, за прадю! — Бо серде штовхає: —
гори!

Бо серде!... О, серде, велике, безмежне, космічне,
Що світ умістило, без одного зіху, в собі! —

— Ні слова про спокій! — Розіб'ємо мертвє,
одвічне!

— Ні слова про спокій! — На бій і на бій і на бій,
... і тіло згоріло, і тіло, згорівши, упало ...
І очі мільйонів на мить похилились униз ...
Шіл чорні знамена ... Та серде вулканом зірвало
Напруженну тугу: — Роздмухуйте штурмами
бріз!

Палайте, горіть, хто великий над сердем і дужий
Хто може в хвилинку окреслити завтрішній план!..
Так грізно, так тепло, так сонячно зорями
мружить

.Іодина — над людом, і серде над сердем, —
Титан!

Стурайте у маршах! — Видзвонюйте гуками
брุки!

Хай гулом одунить земля під ходою кремез!
Як треба, — ламайте, як треба — будуйте!

За муки
Найдальшого брата — вставайте під вістрями лез!

... і серде... Ніколи його не забудьте, космічне,
Що світ умістило, без одного зіху, в собі!..

— Ні слова про спокій!

— Розбийте зогнєле, одвічне!

— Ні слова про спокій!

— На бій і на бій і на бій!

ДЕВ'ЯТА СИМФОНІЯ

Монолог

Вогню, вогню! — Надлюдської любові!
Хай кров кипить у грудях молодих!
Беру тебе, о, світе мій терновий,
В обійми сонячні!

Як теплій птах

І птах вогнений, облітаю сердем
По всіх світах, — над людом простягаю
Безмежні крила. — Хай приходять всі,
Під їх покрови. — Як не знайдуть раю,
То знайдуть пекло молодих обіймів,
Вселюдських, сильних, що під ними злоба
Згорить на попіл, — і звіряче серде,
Що зубом кладає та смокче кров
Своєго брата, — упаде й не встане;
Не встане, ні, й ніколи не воскресне,
Як не воскресне той, хто упаде
У кратер вогнений, бездонний кратер
Вулкана грізного — мов людське серде!..

Вогню, вогню ! — Надлюдського буйння
Любови нової, без слів, побитих
Вустами євнухів, вустами сердь,
В перчатки вкладених, — щоб не побачив хто,
Який там льох воюючий і отруйний,
Із гробками її червами — шляхетним брудом,
Цо берегли нащадки рахітичні
Дегенератів з «голубою кров'ю», —
З гербами пишним, «красою дому»,
Та гниллю ран під золотим плащем ! . .

Вогню, вогню ! — Надлюдської любови ! —
Живої — сильним, мертвої — зогнилим !
Любови буйної, гарячої (вогню !), —
Усіх речей любови чарівної,
Щоб враз любити землю, звіра, люд,
І жити сонцем, тільки сонцем жити,
Та власним потом здобувати щастя
Своїм синам, онукам і панцидкам
Далеких днів ! . .

Вогню, вогню, — любови !

Хай кров кишить у грудях молодих !
Беру тебе, о, світе мій терновий,
В обійми сонячні ! — В любов мою,
Мов на вогонь, кладу ! Засяй гарячим світом,

І очі хорі бідному спіли,
І осліпі того, хто тьму сподобав, —
Сховався в льох ! ..
Любови і вогню !!!

ТРАКТОР

Радісні ходять діди, а сини, то вже, що і казати.
Наче на свято. — Сьогодні трахтур приїхав
з Омельком!

Із комсомольцем, урви - головою, що літом із міста
З смичкою десь надіслала ячейка в комезу
Лучанську.

— Мотре, диви! — Ну і диво! — І зроблять же
люди таке!

— Це ж мериканське, алізе, немов би українська
гусінь! —

Каже Панько. — І дівчата, узявшись за руки,
сміються
Дзвінко і тонко, аж пуща за балкою лунами
сходить...

Ось уже їй вечір, — по снопику златому копи
складає,

Зверху іде прикриває, і сиплються зернами зорі
На поchorнілу стерню із останнього снопика,
в котрий

Стомлена нічка серпа устромила, злягаючи спати...

Качка спізняла оце пролетіла в көмиш на озерах,
Зойкнуло щось на болоті — і тиша усюди настала...
Тільки іше на майдані довго і довго шуміло. —
Лунами в пушу, за балку односило слово: —
комуна!

* * *

І тепер
Між зимними степами
Марю я про землі золоті,
Де вітри гуляють пацанками
І свіжать обличчя молоді!

І тепер,
Весь час хлопчині сниться: —
— Вийти б, гей, і нам на тую путь,
Де усе гартоване, як криця,
І кольори бронзою цвітуть!

От було б і сили і буяння,
От було б і бомб кремезних м'яз,
Щоб іти на сонячне повстання
(Вже останнє)
Здобувати час !

Ну, а так,
Замало, мабуть, сонця: —

Холод тут,
Там промінь — вогнеграй !
...Хоч і нам, буває, крізь вікна
Переллється трошки через край !

І тоді вилязимо на прильби
З наших нор, кімнаток, сутерин...
Руку б сонцю ! —
Кожен руку стис би !
Руку б вітру ! —
З вітром на загин ! ...

ЗА ВСІХ СКАЖУ

I

З високих веж ми дивимось на світ,—
Далекі зорі ловимо руками!..
Сміються веврики з блакитних віт,
І квіти сонячні вкривають пелюстками...

І ми ростем! На клумбах днів і літ
Ростем за хмар чудними пагонцями,
Поки печаль не стане древній міт,
І мов би дим не щезне за віками!

II

Не плачем ми! Не ходим по шишках! —
Поети, з велетнів, що світ творили!
І хоч сатрапи з нас знущались у віках,
Та ми жили... без сліз... і ми терпіли!

І доки ви сиділи на річках,
На Вавилонських з арфами сиділи, —
О, знали ми, що ми в своїх руках
В маленьку мить розітрем всесвіт пилом!

III

Не сердься, друже, — пух тобі земля! —
Один за всіх скажу тобі одверто: —
«Талант, талант!» — кричать, а корабля
Ти так, як ми, не міг, о, ні, вести уперто!

«Талант» шинків!? — На чорта він полям,
Другим полям, — комунами затертий?
Інак було б, якби ти погуляв
За плугом десь, а потім ліг померти!

IV

Так! — Ми ростем! Ростем!
На цій землі тепер ми всі поети!
То ж скоро, мабуть, грімно поїссем
Запал повстань на всі планети!

Нові пісні річками розіллєм! —
Жбурнем в злотань гарячих слів ракети!..
Тепер у нас — безмеж бадьорих тем!
І всі ми, всі, гарячих сонць поети!

САНТИМЕНТАЛІСТАМ

Не треба сліз і покаяння,
Коли буяння — на кону!
Дивіться тихо з - під паркання
На наше сонце, нашу путь!

Все'дно не вийдете на сонце, —
Як хто не тягне, — самохіть! —
Затисніть серде у долонді
І в глечик - урну покладіть! . .

... А ми давно одперли брами
До сердя — сонячних доріг,
Жбурнувши чорними руками
Веселі гасла до зорі!

САРКАЗМ

Ми оспівуєм трохи не все,
А найперш обминаємо будні! —
Ну й яким же то духом музичким несе,
І які вони, — вірте, — облудні!

Чом би, єї, не співати одвічну красу,
— Не ліпити ідилії з глини!?
Хто де, — грішний, — із вас не відчує той сум,
Як в імлі забренить віоліна?..

ПОЕТОВІ

Не лицемір, поете, сердем,
І не роби із нього шарж : —
— Замало глянути крізь шкельця
На бунт, — виспівуючи марш !

Давно набридли струни ліри
І пил злетів на святість тем ! —
— Зроби без жредтва і офіри
Себе самого бунтарем !

Твої пісні — де теплий промінь,
Що палить темряву, мов лід ! —
Навідо ж коришся утомі
І оглядаєшся на міт ? ..

Один закоханий у грудень,
Другий бандуриться в лісах,
А ти махнув у «сірий» будень, —
Сидиш із Фебом в небесах ! —

Та не воскресне те, що вмерло ! —
Тепер і будні — динаміт : —

— Не забувай залізне жерло
Гармат, наділених у світ !

Якщо ти наш. Якщо ж далекий,
І любиш вимріяний час, —
Плекай в болоті, як лелека,
Свою культуру... не для нас !

Нам треба пісні — бурі, грому,
Нам треба — бомбами слова ! —
Ні слова, — хто там ? — про утому.
У кого скніє голова !

Нам треба кожного солдатом
На наші будні і фронти !
— Поете, в бій, — доволі ждати. —
Громами пісню рознести ! ..

Не лицемір, поете, сердем,
І не роби із нього шарж : —
— Замало глянути крізь шкельдя
На бунт, — виспівуючи марш !

І все ж бо якось загадково : —
Знайшли ми казку ? — Хот одну ? —
Казок шукаємо шовкових,
А . . . попадаєм у пивну !

Доволі ж, люди її люденятка.
Шукати мрійної мети ! —
Зодягнем сонячну краватку
І будем буднями іти !

Не треба менторства її огуди.
Блукань у пітьмі, по едем !
Хай буде так : пізнати буденів,
У праці радісно зростем !

* * *

Що - дня, що - місяця, що - року
Ростем нестримано за хмар
(А дні біжать спокійним кроком, —
Перегортають календар).

І знає ми: — З кремезним духом, —
Ніхто не рине в стуму, в транс! ..
Бо все розміреніше — рухи,
Бо все крицевіше — баланс.

Я іду ясний дорогами,
Серде вимивши вогнем,
І на поминки з убогими
Не гукають вже мене.

Я втримав' осіннім покоті
Новну сміху козубень,
І мене тепер на покуті
Посадовлять для пісень.

СЕРЦЕ

Гей, ти, серце,— сонячно гаряче,
Гей, ти, серце,— сонцем золоте,—
Від колиски невгамовна вдача
Оселилася з нами і росте!

Понесем же, серде, голі й босі
На одчай голівоньку свою!..
(... Скоро, скоро прийде злата осінь
І повисне типшою в гаю...)

Мабуть, так накреслено дороги
Та стежки зазорені мої,—
Щоб лягали вічно пошід ноги
З голубого міста на гаї.

НАСТРОЇ - ДІСОНАНСИ

I

Сьогодні сонце — тепло і просте,—
Отак склонив би яблуком у руку
І кинув десь на крижану розпуку
В холодний степ !

І чорт - ѹо - зна ! Як чудно й загадково.
Ще сіє вітер снігом крізь сніта,
А тут, дивись, як тепло юнакові !
Оде то так !

II

Як дзвін порепаний, уперто
Хрипитъ за попиком дячок,
І в унісон, за п'ятачок,
Старча підтягує за мертвих.

А рядом (слава юнаків !),
Як сонця, новно дітвори : ---
Здіймають руки логори : ---
— Завжди напоготові !

ПАРУБОЦЬКЕ

I

Гей, піду на села у веселім марші,
Щоб за плугом вэнати, чи поет і я.
Сонде ти гаряче, братіку мій старший,—
Мабуть, в тім і буде доленька моя?

Як і кожний буду.— В парубоцькім колі
Вечером зі сміхом вийду на майдан.
(Позабувши місто, де панелі голі,
А на них самотній висиха каштан).

Паруб'ята виб'ють закаблучки в танку,
Виб'є серце тугу,— спадщину гнилу!—
Промом реготати буду аж до ранку,—
З перуном ходити у шовкову млу!..

Налигаю місяць за сріблляні роги
(Все можливо, друзі, сердю юнака!)
І пісні закину зорями під ноги
Для дівчат веселих біля тартака.

Там на полонині, де в кущах омана,—
В сутінь, біля ставу, а за ставом — м.
Бе зтурботно стану цілувати кохану,
І зім'ятий буде пахнути полин.

Та замало буде тихої дороги.—
Усміхнеться нея :—« Ну і басурман ! »
Налигаю місяць за срібляні роги,—
Шкере берть на ньому полечу в туман

По далеких гонах, за далекі межі,—
Мов би на казковім чудо - кораблі.—
Заберу в обійми, у свої, ведмежі,
Все, що є ясного на одій землі!..

Сонде ти гаряче,— братіку мій старши
Мабуть в тім і буде доленька моя,—
Щоб іти на села у веселім марші,
І за плугом взнати, чи поет і я.

II

Чи не серце там ото упало
У гарячу вечора долонь,
Що й у мене сонячним запалом
Вже не б'ється промінь біля скронь ?

Чом сьогодні вдруге на майдані
Я дарма мою кохану жду,
І женуть іммою думи п'яні
У простір, у безвість череду?

Так шалено тягнуть хороводи,—
Вибивають землю парубки,—
Та ніяк з холодної колоди
Не зніму тремтячої руки...

... Де ж де ти,— прийди, моя хороша!
Де ж це ти,— прийди, моя ясна!...
... Золота завихрила пороша
І завмерла дзвоном в ясенах...

Б'ється бубон тонко і зухвало
І дзвенять дзвіночки біля скронь...
... Та чи серце там ото упало
У гарячу вечора долонь?

III

Розлилася зоряна коновка,
І струмлять літавці, як вино,
В кошениці, вистеленій шовком,
За твоїм малесеньким вікном.

В'ється хміль, і серце хмелем бродить
Жду - пожду :— Мо' вийдеш на зорі ?
І здається,— то плять серде води
Океанів синіх і морів.

І здається,— зовсім ні до чого
Опівночі глупої краса ...
... Тільки тепло падає під ноги,
Мов би порох місячний — роса ...

Очеретом роги намантачив
Журавинний місяць ... Суховій ...
... Як давно, либонь, уже не бачив
Я твоїх тривожних, чорних вій ! —

Ти прийшла !— І б'ється серде вовком,
І п'янятъ літавді, як вино,
В кошениці, вистеленій шовком,
В кошениці, вистеленій сном !

ОСІНЬ

I

Із мечем завітав. На порозі
Поклонився.— Ввійшов і сів...
... Я по - своїому вітер і осінь,
По - юнацькому зрозумів: —

Хай шумить і кошлатиться пуща,
Хай торішнє з листочками мре!
Це живе,

молоде,
невмирущє —

Одрубало
зогниле,
старе !

II

А чи знали ви осінь веселу,
А чи знали ви осінь - вогонь,—
Отоді, як солом'яні села
Над токами розбуркують сонь ?

А чи знали ви, бачили, чули,
Як тремтить селюківська душа
Під осіннім, під вітерним гулом
З - за простого книша ?

Що йому до осінньої «стуги»,
До осінніх поропаних хмар ! —
Вія не чує ні вітру, ні хуги,
Тільки руки,
Та сердець,
Та жар !

МАТРОСИ

Загартовані сонцем, вітрами.
Перепливши незнані світи,—
Ми не маємо стежки і брами,
До якої прийти !

Серде кинувши в шторми і штилі,—
Ми в обличчя плюєм сатані,
І незрушно на тонни, на мілі
Розраховуєм дні !

Наша зброя — гартований кортик,
Наші думи — морський бурецвіт,
Наше серде у чорному порті,
Де двіте антрацит !

ПОРТ

Одплив буденний сказ, немов би шумний катер,
За брязкіт ланцюгів сковалася іржа
І знову в морі день упав за елеватор,—
Над бортом золотим канатом з - під ножа.

О, тихий порте мій, вечірня заводь трансу.
Що серце і думки за реїдами запер,
Це віє з - поза плеч м'язистим ренесансом.
Та з люльок за димком пахучий каупер !

Люблю твоє лице, і ді поснулі стяги
І скромний орнамент бетонових аркаад...
А десь такі ж, як ти, цвітуть архіпелаги,—
Романтика моя залишних естокад !

Химерно, правда, так?.. Яку ж ліпити норму
На серце молоде, зрадливу оболонь ? —
Привіт тобі, привіт ... і бурі, бурі - штурму,
У нас з тобою все ... за тишею — вогонь !

ТУМАН

І тут, і там вітрила волохаті.
Судільний дим од моря до небес.
І тольки іноді прорвуться з пles
Далеких сонць проміння кострубаті.

І зірвуть мху, де піняться прибої
Та крутять хвилі віром карусель ...
А десь летить сп'янілій корабель
Між двох морів — і під, і над тобою ...

І знову, знову ... Сторогатим чортом
Охрестить все похмурий капітан.
І вдарить в дим одчайно, мов таран
Сирени тон над портом !

БАЛАДА ПРО ЛЕТЮЧОГО ГОЛАНДЦЯ

Важкий броненосець відходить в рейс,
Відходить земля,
Мов іржавий дах.
На мостику шкіпер.
На злих вустах —
Тринацять чортів, а на носі дейс.

У просміках корчиться хмарний лоб . . .
Над обрієм сонде і синій чад,
І дивляться жабами дула гармат,
Роззвивши в небо залізний дзьоб.

У жмурках безодня.
Гуркоче даль.
Цвірінька на палубі теплий кран.
Дзвенять якорі,
На бакборті трап
Тихенько скречоче в холодну сталь . . .

Мовчить океан у блакитній млі . . .
І раптом наказ :
— Повернути !

— Вест !

Нац обрієм щогла здіймає хрест,
Та прапор кривавий
На синім тлі ...

I гостро, мов кортик, напружене зір,
I рвуть лейтенанти смішок на вустах : —
На тім кораблі,
На обдертих вантах
Розвішано труни ...
— Як холодно ! ...
— Бррр ! ...

Все ближче ...

Все ближче ...

I жах нароста ...

I сморід пливе броненосцю в розріз ...
Але, налетівши, легенький бриз ... —
— Назад ! ...
— Поверта ! ...

Пропав корабель ...

A на спинах — мороз ...

I тільки - но впала на палуби ніч. —
На байді,
Товаришу,
Стримавши річ, —

Казав про Голандця
Рибенський матрос . . .

На хвилі подмухував вітерний зіх . . .
Схилившись на чорний, холодний борт,
Прислухався шкіпер.—
Рвонувесь, як чорт.
У спазмі, крізь зуби, намацавши смік : —
— Летючий Голандець ! ?
— Ха - ха - ха - ха ! —
— Та це ж комунарі вро зстріляний бриг ! . . . —
І шкіпер.
Згубивши опору з - під ніг. —
В покорчене черево регіт запхав . . .

У просміках крутиться хмарний лоб . . .
Над обрієм золото і синій чад,
І дивається жабами дула гармат,
Роззвивши в небо залишній дзьоб.

У жмурках безодня.
Гуркоче даль.
Цвірінька на палубі хмарний край.
Дзвенять якорі.
На бакборти трап
Глузливо скрегоче в холодну сталь.

ЗМІСТ

	Стр.
Передмова	5
Крови б., крові і сила	7
Травень	9
Фрагменти	12
Жовтень	16
Ленін	18
Дев'ята симфонія	21
Трактор	24
І тепер	26
За всіх скажу	28
Сантименталістам	30
Сарказм	31
Поетові	32
І все ж бо якось загадково	34
Що - дня, що - місяця, що - року	35
Я іду лесний дорогами	36
Серде	37
Настрої - дисонанси	38
Парубодьке	39
Осінь	43
Матроси	45
Порт	46
Туман	47
Балада про летючого Голанця	48

A 522322

Склад видання:
Сектор Періодичних видавь ДВУ
Харків